

Elinvoimalautakunta

Elinvoimalautakunnan perustehtävät

Elinvoimalautakunta vastaa hallintosäännön mukaisesti elinvoimapalveluista. Sen tehtävänä on elinkeino- ja työllisyyspalveluiden sekä ruoka- ja puhtauspalvelujen järjestäminen.

Ruoka- ja puhtauspalvelujen tehtävänä on tuottaa kustannustietoisesti laadukkaita hyvinvointia edistäviä ateria- ja puhtauspalveluja vahvalla osaamisella hyödyntäen eri alojen yrittäjyyttä. Ateria- ja puhtauspalveluja tuotetaan kaikille kaupungin toimijoille ja kiinteästi kaupungin toimintaan liittyville yhteisöille.

Elinvoimalautakunta vastaa:

1. elinkeino- ja yrityspalveluista;
2. kansainvälisistä palveluista;
3. maaseudun ja kylien kehittämisspalveluista;
4. työllisyyspalveluista;
5. ruoka- ja puhtauspalveluista
6. toimialaansa liittyvistä hankkeista.

Elinvoimalautakunnan alaisuudessa toimii kylien kehittämisjaosto, jonka perustehtävät ovat Rovaniemen kylien elinvoiman vahvistaminen, kylien asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen sekä kylien, kyläyhdistysten ja muiden kyläyhteisöjen toiminnan kehittäminen ja aktivointityö.

Kaupunkistrategiasta johdetut toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset vuonna 2022

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
I Elinkeino- ja työllisyyspalvelut		
Elinkeinojen kehittäminen:		
Elinvoimaisuuden ja yritysten kilpailukyvyyn vahvistaminen, kasvuohjelman mukaisesti. Rovaniemeä ryhdytään suunnitelmallisesti markkinoimaan teollisten ja muiden alojen yritysten ja työpaikkojen sijoittumiseksi tänne. Kasvuohjelman kilpailukykytekijät ovat: 1. Maankäyttö ja toimintaympäristö 2. Osaaminen (TKI) ja yhteistyö 3. Työllisyys ja osaavan työvoiman saatavuus 4. Kasvu ja kansainvälistyminen 5. Markkinointi	Toteutui osittain	Kasvuohjelmaa on rakennettu työpajojen avulla marras-joulukuussa 2022 ja kasvuohjelma viedään päätöksentekoon maaliskuussa 2023.
Panostetaan luontomatkailun kehittämistyöhön kartoittamalla luontomatkailukohteet ja selvitetään maastopyöräilyreitistön toteuttamismahdollisuudet osana luontomatkailun kehittämistyötä.	Toteutui täysin	Luontomatkailun osalta kartoitus valmistui marraskuussa. Rovaniemen kaupungin vapaa-ajan palvelut on toteuttanut ELY-keskuksen myöntämän avustuksen puitteissa lähivirkistysalueiden kehittämissuunnitelman, jossa on kartoitettu ja suunniteltu maastopyöräreitit Ounasvaaralle. Suunnitelman mukaiset reitit ovat valmistuneet. Rovaniemen ympäristön osalta maastopyöräilyreitit sisältyvät käynnissä olevaan luontomatkailuselvitykseen.
Rovaniemen elinvoimapalvelut käynnistävät selvitystyön eri tapahtumien hyödyntämisestä kaupungin elinvoiman lisäämisen mahdollisuutena. Isot tapahtumat tuovat kaupunkiin imagohyötyä, välillistä tuloa ja sosiaalista hyvinvointia.	Toteutui täysin	Tapahtumaselvitys valmistui joulukuussa. Rovaniemen näkyvyyttä ja sen tarjoamia mahdollisuuksia vahvistetaan vuonna 2023 Visit Rovaniemen palvelusopimuksen puitteissa.

<p>Elinkeinopalveluiden painopisteinä ovat koronapandemiasta selviäminen ja jälleenrakennus kaupunginhallituksen hyväksymän jälleenrakennussuunnitelman mukaisesti. Lisäksi poikkileikkaavina painopistealueina ovat yritysten ja kaupungin välisen yhteistyön vahvistaminen ja yritysmuutoksen kasvattaminen sekä alueellisen innovaatiotoiminnan vahvistaminen yhteistyössä korkeakoulukonsernin kanssa. Yrityspalvelujen toimintaa ns. yhden luukun periaatteella vahvistetaan. Kansainvälisen toiminnan odotetaan vilkastuvan vuonna 2022. Elinkeinopalveluiden tehtävänä on edistää monipuolisen elinkeinorakenteen syntymistä.</p>	<p>Toteutui osittain</p>	<p>Kaupunginhallituksen 18.5.2020 hyväksymän jälleenrakennussuunnitelman toimenpiteet on sisällytetty yrityspalvelujen päivittäiseen toimintaan ja vuoden 2022 toimintasuunnitelmaan.</p> <p>Innovaatioita vahvistavan ekosysteemisopimuksen toteuttaminen on käynnistetty ja toiminta jatkuu vuoden 2027 loppuun.</p> <p>Rovaniemen kaupungin yrityspalvelut ovat markkinoineet Business Rovaniemeä yhden luukun palveluperiaatteen mukaisesti ja yhden luukun palveluperiaatetta on myös vahvistettu sisäisesti elinvoimapalveluissa.</p> <p>Kansainvälinen toiminta on vilkastunut merkittävästi pandemian jälkeen sekä ystävyyskaupunkien kanssa ja arktisen yhteistyön puitteissa.</p>
<p>Alueelliset palvelut:</p>		
<p>Kylien Rovaniemi -hankkeessa toteutetaan konkreettisesti maaseutustrategian toimenpiteitä yhteistyössä alueen asukkaiden, kyläyhdistysten, yritysten ja kylien kehittämisjaoston jäsenten kanssa.</p>	<p>Toteutui täysin</p>	<p>Kylien Rovaniemi -hanke on päättynyt 2021. Kehittämistyö jatkuu sovittujen teemojen osalta keväällä käynnistetyn Rovaniemi kylässä -hankkeen puitteissa. Leader-rahoitteinen hanke on voimassa 2022-2023.</p>
<p>Asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien edistäminen Palveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden parantaminen</p>	<p>Toteutui täysin</p>	<p>Työ osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien sekä palveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden osalta on jatkuva, poikkihallinnollista työtä. Erilaiset yhteistyöverkostot ja -tapahtumat sekä hankkeet ja tiedotuskanavat toimivat edistämisen välineinä.</p>
<p>Kylien tonttitarjonnan markkinointi</p>	<p>Toteutui osittain</p>	<p>Kylien tonttitarjonnan markkinointi on huomioitu osana paikkatieto- ja tonttipalveluiden työtä.</p>
<p>Kylien sähköisten palveluiden parantaminen ja valokuitu verkoston laajentaminen</p>	<p>Toteutui osittain</p>	<p>Avustusprosesseissa on lisätty sähköisten palvelujen käyttöä ja valokuituverkon laajentamisen edistämiseksi on tiedotettu mahdollisuuksista.</p>
<p>Maaseudun kehittämisohjelman laatiminen</p>	<p>Toteutui osittain</p>	<p>Maaseudun kehittämisohjelmaa on laadittu osana Rovaniemen kaupungin kasvuohjelmaa.</p>
<p>Alueellisen elinvoiman, ympärivuotisen liikuntamatkailun lisäämiseksi sekä terveyden ja hyvinvoinnin ylläpitämiseksi käynnistetään hanke Rovaniemen sivukylien ja paikallisten nähtävyyksien kautta kiertävän ulkoliikunta reitin toteuttamiseksi.</p>	<p>Toteutui osittain</p>	<p>Luontoretkeilyreitien ja -palveluiden kartoitus- ja selvitystyö sekä Etiäinen verkkopalvelun päivitys on valmistunut marraskuussa. Etiäisen uudistamisprosessi aloitettu viestintäpalvelujen vetämänä, mikä vastaa tarpeisiin saada ajantasaista tietoa olemassa olevista palveluista ja reiteistä Rovaniemen alueella.</p>
<p>Työllisyyspalvelut:</p>		
<p>Kuntien järjestämistä vastuuta työllisyyspalveluissa vahvistetaan työllisyyden kuntakokeiluilla ja valmistautuminen pysyvään palvelurakennemuutokseen alkaa. Kuntakokeilut toteutetaan ajalla 2021-2023 ja kaupungin vastuulle on siirtynyt kokeilussa noin 3 600 työnhakija-asiakasta. Työnhakijoiden palvelutarpeisiin vastaaminen edellyttää poikkihallinnollista yhteistyötä erityisesti sosiaali-, terveys-, yritys-, nuoriso-, sekä koulutuspalveluiden kanssa.</p>	<p>Toteutui täysin</p>	<p>Työllisyyden kuntakokeilut ovat käynnissä ja niiden toteutusaikaa on jatkettu vuoden 2024 loppuun saakka. Samaan aikaan valmistaudutaan TE-palveluiden järjestämistä vastuun pysyvään siirtoon kunnille, asiasta päätetään eduskunnassa kevään 2023 aikana.</p> <p>Poikkihallinnollisen ja organisaatorajat ylittävän yhteistyön käytänteitä kehitetään jatkuvasti niin perustyössä kuin hankkeillakin.</p>

Kokeiluissa on kyse hyvin laajan palveluekosysteemin rakentamisesta työnhakijoiden tarpeisiin.		
Työkyky-ohjelman mukaisilla toimenpiteillä vahvistetaan eri palvelualueiden välistä yhteistyötä, työkyvyn tuen palvelupolun rakentumista ja osatyökykyisten työllistymistä.	Toteutui täysin	<p>Työkyky käyttöön hanke päättyi vuoden 2022 lopussa. Hankkeessa kehitettiin työkyvyn tuen palvelukokonaisuutta ja pilotoitiin muun muassa työkyvyn tuen tiimiä sekä kehitettiin työllisyys- ja terveystalouden välistä yhteistyötä.</p> <p>Työttömien terveystarkastuksen asiakasohjauskäytäntöjä pilotoitiin hankkeen aikana ja kehitystyö jatkuu edelleen.</p> <p>Osatyökykyisiä työnhakijoita työllistyi 44 hlöä, joista 21 avoimille työmarkkinoille.</p> <p>Työhönvalmennuksen asiakaspalaute oli pääsääntöisesti myönteistä. Yli 70% vastanneista olivat tyytyväisiä työhönvalmentajalta saatuun tukeen työnhakuun liittyen ja kokivat palvelun oikea-aikaiseksi.</p>
Osaamo-hankkeen avulla kehitetään yli 30-vuotiaiden työllistymisen ja osaamisen kehittämisen palvelut yhteen kokoavaa palvelupistettä ja palveluverkoston yhteistyötä.	Toteutui täysin	<p>Osaamon tarjoaman asiakastyön- ja kehittämisen alustan kautta on päivittäin monikanavaisesti saatavilla moniammatilliset työllisyyspalveluiden, kuntakokeilun, TE-toimiston, oppilaitosten ja verkoston palvelut työnhakijoiden työllistymisen sekä työnantajien rekrytoinnin tueksi.</p> <p>Yritysyhteistyö on ollut tiivistä.</p> <p>Rekrytointitilaisuuksia järjestettiin 28 kpl ja niissä oli 108 yritysosallistumista. Kaiken kaikkiaan erilaisia tilaisuuksia järjestettiin 77 ja niissä oli yhteensä 286 yritys- tai sidosryhmäosallistumista.</p>
Työllisydenhoito lisää kaupungin elinvoimaa. Työllisyden hoitoon käytettävien panosten ja tuotosten seuranta tehostetaan, jotta tietoisuus toiminnan vaikuttavuudesta Rovaniemellä lisääntyy.	Toteutui osittain	<p>Elinvoimalautakunnalle esitellään kuukausittain työllisyden kehitystä, työmarkkinatuen kehitystä sekä työllisyyspalvelujen toimintaa. Nykyiset asiakastietojärjestelmät eivät kaikilta osin mahdollista vaikuttavuuden seuranta.</p> <p>Erillistä manuaalista seuranta kaikista kuntakokeilun asiakkaista ei ole mahdollista tehdä.</p> <p>Osatyökykyisten työhönvalmennuksesta on teetetty ulkopuolinen vaikuttavuusarviointi joka on esitelty lautakunnalle. Lapin Yliopisto tekee arviointia Osaamon toimintamallin kehittymisestä ja tuloksista.</p> <p>Kasvuohjelmassa tullaan laatimaan tarkemmat toimenpiteet ja mittarit seurannalle.</p>
Valmistellaan v. 2022 aikana Rovaniemen työllisyden hoidon ohjelma yhteistyössä eri viranomaisten kanssa	Toteutui osittain	<p>Elinvoiman toimialalla on laadittu eri palvelualueita yhdistävä kasvuohjelma jossa on mukana myös työllisyys.</p>
II Ruoka- ja puhtauspalvelut		
Ruoka- ja puhtauspalvelut toimii elinvoimalautakunnan alaisena palvelualueena nettoperiaatteella. Toiminnan tulot muodostuvat palvelujen käyttäjien arvioimista palvelutarpeista. Tavoitteena on 0 tulos. Toimintaa sopeutetaan tilaajien toiminnassa tapahtuvien muutosten mukaisesti.	Toteutui täysin	<p>Toimintaa on kyetty sopeuttamaan tilaajien tarpeiden mukaan pikaisellakin aikataululla. Hallinnon henkilöstö väheni suunniteltua nopeammalla aikataululla, suuren henkilöstösiirtymän ja sijaispulan vuoksi henkilöstömenoja jäi käyttämättä. Epätietoisuus poikkeuksellisen rajun hintojen nousun tahdista aiheutti menojen karsimista hyvissä ajoin.</p> <p>Vuoden aikana perustetut väliaikaiset varhaiskasvatysyksiköt toivat tuloja arviointia</p>

		enemmän. Nämä kaikki yhdessä aiheuttivat poikkeuksellisen kulujen säästymisen talousarvioon nähden.
Toimintaa tehostetaan valmistautumalla yhden tuotantokeittiön malliin	Toteutui täysin	Kaupungin toinen valmistuskeittiö henkilökuntineen on saateltu onnistuneesti hyvinvointialueelle.
Kuntalaisten hyvinvointia edistetään tarjoamalla terveellisiä ravitsemussuosituksien ja kriteereiden mukaisia aterioita. 	Toteutui täysin	Ruokalistan pohjana ovat asiakkaiden toiveet ja ravitsemussuositukset. Suurimmalla osalla reseptikasta on sydänmerkki, joka näkyy ruokalistalla.
Toiminta perustuu ympäristöystävälliseen toimintatapaan ja kestäväen ruokajärjestelmän periaatteiden toteuttamiseen. Elintarvikkeiden hankinnassa tavoitteena on korkea kotimaisuusaste, mikäli se on hankintalain ja toimintaan sekä talouteen soveltuvien reunaehtojen mukaista.	Toteutui täysin	Hävikkiseuranta on toteutettu ja koulujen ruokasaleissa on jatkuva lautasjätteen seuranta. Elintarvikehankinnoissa ja ruokalistasuunnittelussa otetaan huomioon kotimaisuus mahdollisuuksien mukaan.
Tarkoituksenmukainen puhtaustaso määritellään ja arvioidaan tilakohtaisesti tilojen käyttötarkoituksen mukaan.	Toteutui täysin	Puhtaustasojen määriteltyä tasoa on seurattu laatukierroksilla ja yhteistyössä asiakkaiden kanssa.
Lisätään kotimaisen kasvisruoan käyttöä.	Toteutui osittain	Kotimainen härkäpapuruuhe ja härkis ovat vaihdettu soijan tilalle niihin ruokalajeihin joihin ne sopivat.
Selvitetään lähiruoan tuottajien kanssa yhteistyössä, miten voidaan lisätä lähiruoan osuutta kouluruoassa.	Toteutui osittain	Ruokapalveluista on osallistuttu Lapin ruokahankkeen tilaisuuksiin. Uuden paikallisen kalastajan kanssa on tehty yhteistyötä ja testattu haukikuutiota tarkoituksena saada siitä ruokalaji ruokalistalle. Talven jäätilanne Kemijärvessä on vaikeuttanut pahasti hauen kalastusta.
Selvitetään ruokapalveluiden kanssa voidaanko lähiruokaa lisätä vuorotteluperiaatteella koulujen kaupungin koulujen kesken.	Toteutui osittain	Asiaa on selvitetty ruokapalveluissa ja tällä hetkellä vuorotteluperiaate ei onnistu laitekannalla ja henkilöstömäärällä joka on käytössä.
Selvitetään ulkomaisen soijan ja kalojen käytöstä luopuminen ja niiden korvaaminen kotimaisilla vaihtoehdoilla	Toteutui osittain	Kotimaisen kalan saannissa on ollut suuria vaikeuksia vuoden aikana. Soijan vähentämiseksi kotimaista härkäpapuruuhetta ja härkistä on vaihdettu ruokalajeihin joihin ne sopivat.
Erikoisruokavaliot pyritään toteuttamaan ensisijaisesti ruokalistan mukaisesti.	Toteutui täysin	Asia on kunnossa.

Osallisuus ja vaikuttaminen vuonna 2022

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
I Elinkeino- ja työllisyyspalvelut		
Kasvuohjelman mukaisesti yrityksiä ja muita sidosryhmiä osallistetaan toimintaan järjestämällä vuosittain eri verkostotilaisuuksia kuten elinkeinoseminaarit, kaupunginjohtajan yrittäjätapaamiset sekä kysynnän ja tarpeen mukaan järjestämällä toimialafoorumeita.	Toteutui täysin	1.1. - 31.12.2022 järjestettiin yhteensä 28 tilaisuutta yrittäjille ja sidosryhmille, joihin osallistui yhteensä 496 henkilöä.
Alueellisten palvelujen päätöksenteon pohjaksi kartoitetaan kylien asukkaiden ja yritysten näkemykset. Kylien kehittämisjaosto panostaa toiminnassaan avoimen ja tuloksellisen yhteistyön lisäämiseen Rovaniemen kaupungin eri hallintokuntien ja muiden sidosryhmien kanssa.	Toteutui täysin	<p>Työ on jatkuvaa ja sitä tehdään yhteistyössä eri tahojen kanssa. Kylien kehittämisjaoston jäsenet ovat aktiivisesti mukana hankkeissa, tapahtumissa, toimielimissä sekä tiedottavat hyvistä käytännöistä avoimesti. Jaoston kokoukset pidetään eri kyläalueilla tavoitteena lisätä paikallistuntemusta mahdollisimman laajasti ja vaihtelevasti. Kokouksiin pyydetään vierailevia asiantuntijoita verkostoitumaan ja kertomaan ajankohtaisista asioista.</p> <p>Kylien kehittämissäätiön kanssa on toteutettu mm. Inspiraatiota ja yhteistyötä kyliin - kehittämistyö ja siihen liittyvä kehittämisilta. Tällä työllä on tuettu kehittämisavustusten hakuprosessia. Raportti maaseutuyrittäjien toimintaympäristöön ja tulevaisuuden suunnitelmiin liittyen on valmistunut alkuvuonna 2022.</p> <p>Kaupungin kylätila-avustusta saavien tilannetta on kartoitettu loppuvuodesta. Vuoden aikana käynnistetyt, Rovaniemi kylässä -hankkeen tavoitteet perustuvat aikaisemman hankkeen aikana kerättyihin näkemyksiin. Lapin AMK:n kanssa on toteutettu maisemanhoitohankkeen kumppanuussopimusta, jonka toimintaa on kehitetty ja arvioitu yhdessä kylien yhteyshenkilöiden kanssa säännöllisesti.</p>
Asukastupatoimintaa kehitetään asukkaiden, kaupungin työntekijöiden ja päättäjien matalan kynnyksen kohtaamispaikkana vuosikello -periaatteella yhteistyössä Neuvokas-verkoston kanssa.	Toteutui täysin	Yhteistyösopimus Neuvokas-verkoston kanssa on voimassa 2022-2024.
Työnhakija-asiakkaiden osallisuutta lisätään erityisesti Työkykyohjelman mukaisilla toimenpiteillä.	Toteutui täysin	<p>Asiakasosallisuutta on lisätty muun muassa asiakasraati-toimintaa hyödyntämällä sekä kouluttamalla työntekijöitä kohtaavaan ja osallistavaan asiakastyöhön. Voimavaralähtöinen, laatukriteereiden mukainen työhönvalmennus on lisännyt asiakkaiden osallisuutta. Työkyky käyttöön-hankkeen kehittämisryhmän toiminnassa on ollut aktiivisesti mukana myös kokemusasiantuntija.</p> <p>Maahanmuuttajien osallisuutta on lisätty toteuttamalla Osallisena-hankkeessa paikallisesti ja valtakunnallisesti kiintiöpakolaisille omakielisiä fokusryhmäkeskusteluita, joiden kautta saatiin tietoa heitä koskevien palveluiden kehittämiseen. Hankkeessa lisättiin myös kohtaavuutta edistäviä koulutuksia sekä yhteistyötä keskeisten kotoutumista tukevien sidosryhmien kanssa.</p>

Toiminnan riskit vuonna 2022

Riskin kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
I Elinkeino- ja työllisyyspalvelut		
<p>Kaupungin elinvoiman ja elinkeinotoiminnan kehittyminen ovat vahvasti sidoksissa sekä kansallisen talouden kehitykseen sekä kansainvälisen toimintaympäristön muutoksiin.</p> <p>Asiakkaiden kulutuskäyttäytymisen muuttuminen vaikuttaa eri toimialojen liiketoimintaan eri tavalla. Jakamistalouden periaatteet sekä verkkokauppa muuttavat toimialojen rakenteita etenkin tuotannollisten yritysten, matkailun, vähittäiskaupan ja logistiikan osalta.</p> <p>Koronapandemian vaikutukset ovat osuneet voimakkaimmin matkailun toimialaan ja sitä kautta koko palvelusektoriin. Matkailun elpyminen käynnistyy loppuvuonna 2021 ja toipuminen jatkuu vuonna 2022. Vuoden 2019 tason matkailijamäärän saavuttaminen tulee kestämään vuosia.</p> <p>Viennin arvon odotetaan nousevan maailmantalouden kasvun mukana.</p>	Riski toteutui osittain	<p>Toimintaympäristön merkittävimmät muutokset ovat liittyneet pandemiatilanteessa tapahtuneisiin muutoksiin sekä Ukrainan sodan syttymiseen. Näillä on ollut vaikutuksia erityisesti matkailukysyntään alkuvuodesta 2022.</p> <p>Rovaniemen kaupunki on mukana 37 suomalaisen kaupungin vuosittain tehtävässä elinvoimalaskelmassa. Vuonna 2022 Rovaniemen kaupunkikeskustan elinvoimaluku on heikentynyt, mikä johtuu lauantaisin palvelevien liikkeiden ja tyhjien liiketilojen lisääntymisestä. Kaupunkikeskustojen elinvoimaluku on laskenut myös muissa kaupungeissa ja valtakunnalliseen tilanteeseen suhteutettuna Rovaniemen keskustan elinvoima on pysynyt verraten hyvällä tasolla.</p> <p>Matkailu lähti elpymään syksyllä 2021 ja vuonna 2022 rekisteröityjä yöpymisvuorokausia yhteensä 685 950 kpl. Kasvua edelliseen vuoteen oli 55 prosenttia. Vertailtaessa lukuja vuoden 2019 matkailun huippuvuoteen, rekisteröityjä yöpymisvuorokausien määrä vuonna 2022 oli n. 94 % huippuvuoden luvuista.</p> <p>Vuonna 2021 vienti kasvoi vuositasolla Rovaniemellä 11,4 prosenttia vuoteen 2020 verrattuna. Rovaniemen alueen viennin arvo oli vuonna 2021 n. 377 milj. euroa. Vuonna 2022 ensimmäisen neljänneksen aikana Rovaniemen vienti kasvoi 65,8 prosenttia verrattuna vuotta aiempaan. Vuoden 2022 tiedot kokonaisuudessaan saadaan heinäkuussa 2023.</p>
<p>Kaupungin talouden haasteet ja säästöpainet vaikuttavat elinvoimapalveluiden mahdollisuuksiin ja suorituskykyyn käynnistää itse, tai osallistua sidosryhmien esittämiin uusiin avauksiin elinvoiman vahvistamisessa. Euroopan unionin uusi ohjelmakausi vuosille 2021 - 2027 käynnistyi syksyllä 2021.</p>	Riski ei toteutunut	<p>Euroopan unionin ohjelmakausi vuosille 2021-2027 käynnistyi myöhässä ja myös rahoituspäätöksiä suuremmista hankkeista ei ole vielä saatu.</p>
<p>Alueellisten palvelujen osalta toiminnan riskit ovat kylien Rovaniemen palveluiden saatavuus ja saavutettavuus, uusien vapaaehtoisten toimijoiden mukaan saaminen hankkeiden toteuttamiseen, eri organisaatioiden yhteistyöt ja rahoitus.</p>	Riski ei toteutunut	<p>Erilaisten hankkeiden myötä on saatu uusia toimijoita mukaan. Etäyhteydet helpottavat osallistamista ja osallistumista. Verkosto- ja yhteistyön kehittäminen sekä avoin viestintä ovat tärkeässä roolissa riskien pienentämiseksi. Päällekkäisyyksiä välttämällä edistetään tavoitteiden toteutumista ja resurssien tehokasta käyttöä.</p>

<p>Koronapandemian vaikutukset työllisyyskehitykseen ovat vaikeasti arvioitavissa, samoin kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen kehitys. Työllisyyskokeilun onnistumisen riskinä on eri toimialojen resurssien riittävyys suhteessa asiakkaiden tarpeisiin. Työllisyyspalveluissa riskinä on suuri työntekijäkohtainen asiakaskuormitus työllisyyden kuntakokeilussa.</p>	<p>Riski toteutui osittain</p>	<p>Työllisyys on palautunut koronapandemiasta hyvin ja Rovaniemen työttömyyslukemat ovat olleet syksyn aikana ennätysalhaiset. Myös nuoriso-, pitkäaikais- ja rakennetyöttömyys on vähentynyt voimakkaasti. Sosiaali- ja terveystyöpalveluiden resurssit eivät ole kaikilta osin vastanneet asiakkaiden tarpeisiin ja yhteistyökäytännöissä on edelleen kehitettävää.</p> <p>Työttömyys on laskenut myös työllisyyden kuntakokeilun asiakkaissa ja tällä hetkellä työntekijäkohtainen asiakaskuormitus on kohtuullisella tasolla. Uusi asiakaspalvelumalli on kuitenkin valtionhallinnon puolelta selvästi aliresursoitu.</p>
<p>Kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen menoihin vaikuttaminen edellyttää myös sosiaali- ja terveystyöpalveluiden vahvaa roolia yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi. Sote-palveluiden rooli korostuu erityisesti yli tuhat päivää työmarkkinatukea saaneiden asiakkaiden palvelutarpeisiin vastaamisessa.</p>	<p>Riski toteutui osittain</p>	<p>Kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen menot vähenivät noin 720 000€ verrattuna edellisvuoteen. Kunnan maksaman työmarkkinatuen piirissä olevien määrä oli vuoden lopussa lähes 300 henkilöä vähemmän kuin viime vuoden vastaavana ajankohtana.</p> <p>Yli tuhat päivää työmarkkinatukea saaneet kuntakokeilun asiakkaat käydään läpi kevään 2023 aikana ja yhteistä hanketta suunnitellaan Eduro-säätiön kanssa.</p>
<p>II Ruoka- ja puhtauspalvelut</p>		
<p>Ruoka- ja puhtauspalvelun riskienhallinta on keskeinen osa toiminnan johtamista ja palvelujen käyttäjien turvallisuutta. Riskienhallintasuunnitelmaa toteutetaan ja arvioidaan säännöllisesti.</p> <p>Merkittävimmät riskit</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Elintarvike- ja ruokaturvallisuus 2. Toimintavarmuus monimuotoisessa palveluverkossa 3. Henkilöstöriskit 4. Talouteen liittyvät riskit 5. Hankinnat ja sopimustoiminta 6. Tulevaisuuden strategiset linjaukset 7. Kemikaalien käytön turvallisuus 8. Tietoturvaan ja - suojaan liittyvät riskit 	<p>Riski toteutui osittain</p>	<p>Riskienhallintasuunnitelmat on päivitetty keväällä 2022 ja niitä arvioidaan säännöllisesti. Merkittävimmistä riskeistä eniten työtä ovat aiheuttaneet henkilöstö-, hankinta- ja sopimustoiminnan riskit.</p> <p>Ruoka- ja puhtauspalvelun henkilöstö on joutunut todella koville poikkeusolojen, pandemian purkautumisen ja työntekijöiden todella heikon saatavuuden takia. Sairauspoissaolot ovat kasvaneet ja vajausta työntekijöissä on ollut jatkuvasti. Henkilöstöä on lisäksi jäänyt eläkkeelle ja osa on siirtynyt muualle töihin. Henkilöstövaje on jossain määrin näkynyt asiakkaille asti. Asian korjaamiseksi on rekrytoitu uutta henkilöstöä ja tehty yksittäisiä poikkeusratkaisuja jäljellä olevien työntekijöiden työtaakkaa helpottamaan, kuten vaihdettu ruokalaji helpommaksi tai jätetty yksittäisiä kohteita siltä päivältä siivoamatta. Tilanteen aiheuttama henkilöstön voimavarojen vajeen korjaaminen on yhä kesken.</p> <p>Ukrainan sodan ja vuoden 2021 huonon sadon vuoksi hintojen korotukset ovat aiheuttaneet useita sopimusten ulkopuolisia hinnankorotuksia. Korotusten tasosta on neuvoteltu hyvässä hengessä sopimustoimittajien kanssa ja hinnankorotusten kanssa on pärjätty kohtuullisesti.</p>

Talouden tunnusluvut

Elinvoimalautakunta	Tilinpäätös	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio yhteensä	Tilinpäätös	Toteuma-%	Ylitys/alitus
*1000 eur	2021	2022	2022	2022	2022	2022	2022
TOIMINTATUOTOT	12 706	13 113	0	13 113	12 944	99	169
TOIMINTAKULUT	-23 722	-24 131	0	-24 131	-22 917	95	-1 214
TOIMINTAKATE	-11 016	-11 018	0	-11 018	-9 972	91	-1 046
Toimielin	-17	-15	0	-15	-26	172	11
Elinkeino- ja työllisyyspalvelut	-11 024	-11 003	0	-11 003	-9 972	91	-1 031
Ruoka- ja puhtauspalvelut	25	0	0	0	26	999	-26

Kaupunkistrategiasta johdetut mitattavat tavoitteet vuodelle 2022

Määrälliset tavoitteet

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Hankerahoituksen vuotuinen euromäärä tuplaantuu Hankehakemusten kappalemäärät kasvavat vähintään 50 %	Toteutui osittain	<p>Elinkeinot ja työllisyys palvelualueella on käynnissä 21 hanketta vuonna 2022. Hankesalkun arvo oli alkuvuodesta n. 11 milj.euroa.</p> <p>Euroopan unionin uuden ohjelmakauden aloitus siirtyi keväälle 2022 ja ensimmäinen rahoitushaku päättyi 31.8.2022. Hankevalmistelua tulevaan rahoitushakuun on tehty, mutta vuoden 2022 asetettuja tavoitteita ei ohjelmakauden vaihtuessa saavuteta.</p> <p>Vuoden lopussa vanhan ohjelmakauden hankkeita oli käynnissä 14 hanketta, joissa elinkeinot ja työllisyys palvelualue oli hallinnoija tai kumppani. Hankesalkun arvo oli n. 6 milj. euroa.</p> <p>Uuden ohjelmakauden aikana hankehakemuksia on jätetty rahoittajalle 8 kpl ja näiden hankkeiden kokonaisbudjetti on 1,6 milj. euroa. Lisäksi on suunnitteilla 5 hanketta, joiden budjetit on vielä määrittelemättä.</p>
Asiakaskohtaamiset kasvavat 1 kpl/pvä/palveluneuvoja	Ei toteutunut	<p>Henkilömuutosten vuoksi vertailukelpoista tietoa/palveluneuvoja ei ole saatavilla.</p> <p>Asiakasrekisteriin kirjattujen tietojen perusteella 1.1. - 31.12.2022 välisenä aikana yrityskehittäjät suorittivat yhteensä 1101 yrityksiin kohdistunutta aktiviteettia.</p>
Yritystoimipaikkojen määrän kasvu (Tilastokeskus)	Toteutui täysin	<p>Rovaniemen yrityskanta oli vuoden 2022 kolmannella kvartaalilla 4644, mikä oli 190 yritystä enemmän kuin edellisen vuoden vastaavalla ajanjaksolla. Kasvua 4,3 prosenttia</p>
Aktivointiaste ja työttömyyden päättyminen työllistymiseen tai koulutukseen	Toteutui täysin	<p>Rovaniemeläisten työnhakijoiden aktivointiaste oli joulukuussa 31,9%, kasvua edellisvuoden joulukuuhun noin 5 prosenttiyksikköä. Kuntakokeilun asiakkaiden aktivointiaste oli 29,8%, kasvua edellisvuodesta noin 4 prosenttiyksikköä. Myös kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen saajien aktivointiaste on kasvanut, keskimäärin noin 4 prosenttiyksikköä.</p> <p>Kuntakokeilussa päättyi vuonna 2022 yhteensä 1045 työnhakua, joista noin 270 koulutukseen tai työllistymiseen. 540 työnhakua</p>

		katkesi ilman tiedettyä syytä ja näiden joukossa on todennäköisesti myös työllistyneitä ja koulutuksen aloittaneita. Asiakastietojärjestelmän puutteista johtuen tämä mittari on kuitenkin epätarkka.
Yksikkökohtaiset asiakastytyväisyyskyselyt toteutettu (NPS 7)	Toteutui osittain	Elinkeinot yksikön NPS luku oli joulukuussa 2022 tehdyssä tutkimuksessa 7,67 asteikolla 0-10. NPS luku oli +44. Työllisyyspalveluiden kaikkien asiakkaiden NPS luku viime vuodelta oli 74. Kuntakokeilun viranomaistyössä mitattu NPS luku vaihteli -31 ja +33 välillä riippuen kyselyn ajankohdasta.

Laadulliset tavoitteet

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Johtamis- ja toiminnanohjausjärjestelmä on määritelty	Toteutui osittain	Valmistelu aloitettu toimialalla. Yksikkökohtaisesti on määritelty toimintasuunnitelmat. Toimialalla pidetään säännölliset yksikköpalaverit.
Toimialan yksikkökohtaiset tavoitteet on tarkennettu	Toteutui täysin	Määritelty osana toimintasuunnitelmia.
Henkilökohtaiset suoritusmittarit on asetettu	Toteutui osittain	Osalle henkilökohtaiset suorituskykymittarit on asetettu.
Sähköisten palveluiden käytön ja käyttäjien lisäämisen toimintasuunnitelma on toteutettu	Toteutui osittain	Toimialan digitaalisen kehittämisen suunnitelma on laadittu vuosille 22-24. Kaupunkitasolla sähköisten palveluiden kehittämistä vetää sähköisen asioinnin valmistelutyöryhmä.
Hankkeiden vaikuttavuuden arviointi ja periaatteet ovat tarkennettu	Toteutui osittain	Hanketoimintaa on tarkasteltu kaupunkikonsernin näkökulmasta sekä tehty esitys hanketoiminnan organisoinnista.
Yritysilmapiiri parantuu (kuntabarometri/Suomen yrittäjät ry)	Toteutui täysin	Kuntabarometrin tuloksissa vuonna 2022 Rovaniemen kaupunki sai tuloksen 2,64 asteikolla 1-5 (2,47 vuonna 2020) . Luku oli huonompi kuin mitä Lapissa (2,77) ja Suomessa (3,08) keskimäärin. Heikoimmat arvot Rovaniemi sai kunnan hankintapolitiikasta sekä kunnan päätöksenteon yritysälähtöisyydestä.
Lähipalveluiden kehittäminen tarpeiden pohjalta yhteistyössä asukkaiden ja yritysten kanssa	Toteutui osittain	Työ on jatkuvaa ja sitä tehdään yhteistyössä eri tahojen kanssa.

Taloudelliset tavoitteet

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2022
Toimialan vuotuinen kustannusten kasvu maksimissaan 1,5 % toimikaudella 2023-2025	Toteutui täysin	Toimintakulut pienivät 3,4 prosenttia vuoteen 2021 verrattuna johtuen työmarkkinatuen kuntaosuuden pienenemisestä. Toimintakulut vähenivät vain 0,5 prosenttia, jos kuntaosuus jätetään huomioimatta.
Kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen maksu-osuus pienenee	Toteutui täysin	Työmarkkinatuen kuntaosuus pieneni 0,7 milj. euroa vuoteen 2021 verrattuna. Työmarkkinatukiin tuli elokuusta alkaen 3,5% indeksikorotus. Alle tuhat päivää työmarkkinatukea saaneiden menot vähenivät noin 820 000€, yli tuhat päivää työmarkkinatukea saaneiden menot kasvoivat noin 100 000€. Alle tuhat päivää työmarkkinatukea saaneiden menot vähenivät selvästi koko maan keskiarvoa enemmän, yli tuhat päivää työmarkkinatukea saaneiden rahoitusosuuden kasvu oli 1 prosenttiyksikön isompi kuin koko maan keskiarvo.
Alueellisten palvelujen ulkoisen rahoituksen lisääminen	Toteutui täysin	Ulkoisen rahoitus kasvoi 38 000 euroa vuoteen 2021 verrattuna eli 11 prosenttia. Käytännössä nousu on tullut kylien kehittämissäätiön rahoituksesta kylille suunnattuihin avustuksiin (noin 120 000€ enemmän kuin edellisenä vuotena). Ulkoisessa rahoituksessa hankeavustukset vähentyneet.

